

El Grumman F-14A Tomcat es un caza avanzado de superioridad aérea con dos colas y dos asientos diseñado para defensa de la flota con tareas secundarias de escolta y ataque. El prototipo F-14A, que realizó su primer vuelo el 21 de Diciembre de 1979, fue el resultado de la petición por parte de la Armada estadounidense de un avión que reemplazase al Phantom F-4, y los aviones de producción entraron en servicio en la Armada estadounidense cuatro años después. La principal ventaja que tiene el Tomcat sobre sus rivales consiste en su ala de geometría variable que le permite obtener mejor maniobrabilidad sobre una gama más amplia de velocidades. El ala, controlada por ordenador, pero con control manual de anulación que acciona el piloto, puede moverse desde su posición de 20° totalmente adelante para baja velocidad, a 68° para velocidad supersónica y combate. Los pequeños alabeles de forma triangular situados en borde delantero cercano al fuselaje se despliegan durante las velocidades supersónicas produciendo levantamiento y compensan la caída del morro que se produce cuando el centro de levantamiento se va adelante con la gran velocidad. Los doce motores montados sobre pedestal y la parte inferior del fuselaje plana se ha comprobado que

De Grumman F-14A Tomcat is een tweemotorig tweepersoonsvliegtuig met dubbele staart en variabele vleugelgeometrie. Deze korte beschrijving somt in een paar woorden op wat waarschijnlijk een van de meest geavanceerde jagers voor superioriteit in het luchtruim in de wereld van vandaag is. Ontworpen voor verdediging van de vloot met als secundaire taak escortering en aanvallen van vijandelijke doelen, is de Tomcat bedoeld als vervanging voor de F-4 Phantoms van de Amerikaanse marine F-4 voor het einde van de jaren 70 en de jaren 80. De prototype F-14 maakte zijn eerste vlucht op 21 december 1970 en serieoestellen werden vier jaar later bij de USN in dienst genomen. Het voornaamste voordeel dat de Tomcat over zijn rivalen heeft is de variabele vleugelgeometrie waardoor hij over een groter snelheidsbereik veel beter manueuvrebaar is. De stand van de vleugels kan onder computerbesturing, met handmatige overneemvoorziening, veranderd worden van 20° geheel naar voren voor werk op lage snelheid, tot 68° voor supersonische snelheid en luchtgevechten. Daarnaast zijn voor manoeuvring op lage snelheden tijdens luchtgevechten kleppen op de vleugelvoorrond aangebracht, zodat scherpe bochten in de buurt van 9G – of negenmaal de sterkte van de zwaartekracht – gemaakt kunnen worden. De kleine driehoekige stabilisatorvlakjes aan de voorrand van de middenvleugel worden tijdens supersonische snelheid gebruikt om draagkracht op te wekken en koplastigheid tegen te gaanwanneer het draagpunt bij hoge snelheden naar

Grumman F-14A Tomcat är ett tvillingstjärt; tvåsitsigt, variabelt geometriplan med två motorer monterade i tåta gondoler. Denna korta beskrivning somt i en paar ord på vad waarschijnlig är den mest avancerade och överlägsna jaktpiloten i det luchtruim i världen av idag. Designad som ett försvarsjaktpiloten med sekundär eskort och bombfallningsroll. Tomcat är resultatet beträffande Amerikas Flottans foderningar som kallade pa att F-4 Phantom ersätts för den senare delen av 70-80-talet. Prototypen gjorde sin jungfru-flygning den 21 december 1970 och tillverkade flyg inträdde i USN-service fyra år senare. Det mest fördelaktiga som Tomcat har över sina rivaler är en variabel geometriplan som möjliggör en större manövreringsförmåga över ett mera utsträckt område. Datageraderad med med pilot manövrerad manuellt överrider, vingen kan svepa från sitt 20° helt framåt lågt vid låg hastighetsroller, till 68° vid supersonisk hastighet och stridsbruk. I tillägg till framkant lister monterade för låg hastighets manövreringsroller som gör det möjligt att svänga runt snart i 9G-ordning – eller nio gånger tyngdkraven. De små trekantiga centrifugbladen i ledkanten deployeras vid överljudshastighet och genererar lyftning och kompenseras för nos-ner lutning när center lyftning flyttar akterut vid hög hastighet. De två tåta motorerna

Grumman F-14A Tomcat on kaksipyöröinen, kaksipaikkainen, muuttuvan geometrian kone, jossa kaksi moottoria on asennettu moottorikossa oleviin koteloihin. Tämä lyhyt kuvaus tekee yhteenvedon ilman yliivoimaisesta hävittäjäkoneesta, joka on ehkä kaikkein kehityntynein mykyisen maailmassa lentävä kone. Tomcat on suunniteltu laivaston puolustushävittäjäksi ja toissijaisista tehtävistä vaatimuksesta. F-4 Phantomin korvaamiseksi 1970-luvun loppupuoliskolla ja 1980-luvulla. Prototypi F-147 teki ensimmäisen lentonsa 21. Päivänä joulukuuta 1970 ja tuotannosta tulleet lentokoneet tulivat US laivaston palvelukseen neljä vuotta myöhemmin. Tomcat:n pääasiallinen etu- ja kilpalijoiden suhteeseen muuttuvan geometrian siipi, jonka avulla kone voi liikkua vapaammin laajemmalla nopeusalueella. Tietokoneohjattu mutta manuaalisesti ohittavaa siipi voidaan muuttaa 20° tasaisen olevasta alhaisen nopeuden työskentelyasennosta 68°:n aänistä nopeampaan taisteluasentoon. Lisäksi etureunun siivekkeet on asennettu alhaisella nopeudella tehtävää liikkeitä varten, minkä ansiosta voidaan tehdä äänikäisä kaarteita, jotka ovat vahvuudeltaan 9G – eli yhdeksän kertaa painovoima. Suojuksen etureunassa olevia pieniä kolmion mallisia siipiä käytetään aantaa nopeammalla nopeudella samaan aikaan nostoa ja kompensoimaan nokan suoraan alas painovoiman.

O Grumman F-14A Tomcat é um avião de cauda dupla de dois lugares e geometria variável com dois motores montados em nacelas em forma de um bolbo. Esta breve descrição resume o que provavelmente é o avião de combate com superioridade aérea e mais avançado em existência. Desenhado como um avião de combate de defesa da Marinha com funções secundárias de escolta e ataque, o Tomcat é o resultado das exigências da Marinha dos Estados Unidos pedindo um avião que substituisse o F-4 Phantom durante a parte final dos anos setenta e durante os anos 80. O protótipo do F-14A fez o seu voo inaugural em 21 de Dezembro de 1970 e os aviões de produção entraram ao serviço da Marinha dos Estados Unidos quatro anos depois. A grande vantagem do Tomcat em relação aos seus rivais é a sua de geometria variável que permite ao avião obter mais maniobrabilidade com uma gama de velocidades superior. Comandado por computador mas com um sistema de obliteração manual operado pelo piloto, a asa pode ser virada da sua posição completamente para a frente de 20° para operação a baixa velocidade até 68° para velocidade supersônica e uso em combate. Para além disso, faixas especiais no rebordo de avanço que são montadas para maniobrabilidade em combate a baixa velocidade permitindo ao avião descrever voltas apertadas de cerca de 9G – isto é, 9 vezes a força da gravidade. As pequenas alhetas triangulares colocadas no rebordo de avanço são utilizadas de acordo com as velocidades supersónicas para aumentar a possibilidade de levantamento e compensar o ângulo de descida do nariz que se produz

Grumman F-14A Tomcat er et dobbelt-halede, to-personers, swing-vinges fly med to motorer monteret i kapslede motorceller. Denne korte beskrivelse opsummerer, hvad der sandsynligvis er det mest avancerede og mest overlegne kampfly i verden, der flyver i luften idag. Tomcat, formgivet som et kampfly til at forsvar floden med sekundær tjeneste som eskorte- og angrebsfly, er resultatet af et behov i den amerikanske flade og ønsket om en erstning for F-4 Phantomflyet i den sidste del af halvfjerdsårne og firserne. Prototypen F-14A fløj for første gang den 21. december 1970, og produktionsfly gik i tjeneste i den amerikanske flade fire år senere. Den vigtigste fordel, Tomcat sidder inde med sammenlignet med sine konkurrenter, er dens swing-vinge, der giver flyet større manøvredygtighed over et større hastighedsområde. Computer-reguleret, men med pilotbetjent, manuel regulering, kan vingen svinges fra dens 20° fulde frem-position til opgaver med lav hastighed til 68° for overlydhastighed og kamptjenesten. Herudover er flyet forsynet med forfront-lameller til kampmanøvrering ved lav hastighed, hvilket giver mulighed for udforelsen af skarpe vendinger på 9g-eller ni gange tyngdekraften. De små, trekantede skovle i den forende kant bringes i stilling under overlydhastighed til at producere opdrift og opveje styrtdykningsvinklen, der opstar, når opdriftens centrum beveger sig agterud ved store hastigheder. De to kapslede motorer og den flade

generer tanto levantamiento como las mismas alas: otra ventaja adicional para este notable avión. El corazón del sistemas de armamento del Tomcat es el radar Hughes AWG-9 y sus correspondientes misiles Phoenix aire/aire guiados por el radar, los AIM-54A. Puede señalar objetivos a distancias de más de 240km's y visualizarlos en una pantalla de TV amplia al oficial controlador de misiles que está situado en la parte trasera del puesto de pilotaje. El sistema es tan avanzado que los seis misiles Phoenix que lleva el 14 se pueden disparar simultáneamente a seis objetivos individuales. No es de menor importancia el cañón Vulcan M61 de seis tubos de disparo. Es capaz de hacer entre 4,000 y 6,000 disparos por minuto y está también incorporado en el radar AWG-9 del avión que apunta automáticamente el cañón en combate. Otras armas incluyen las bombas, misiles Sparrow y Sidewinder. Con la potencia de propulsión de dos turboturbinas TF30 Pratt & Whitney con un empuje de alrededor de 9,480kgs, el Tomcat tiene una velocidad máxima de Mach 2,34 (10,958, 68kms) a 12,192m. Las dos primeras escuadrillas de Tomcat de la Armada estadounidense, VF 1 y VF 2, se desplegaron por primera vez abordo del USS Enterprise en Septiembre de 1974.

achteren verplaatsd wordt. De twee motorgondels en de vlakke onderkant van de romp bleken evenveel draagkracht op te wekken als de vleugels zelf – nog een nuttig pluspunt voor deze opmerkelijke kist. Het centrum van het wapensysteem van de Tomcat wordt gevormd door de Hughes AWG-9 radar en de bijbehorende AIM-54A Phoenix radargeleide lucht/lucht raketten. De radar kan voor zoeken, volgen en aanvallen gebruikt worden en is in staat doelen reeds op 240 km afstand te herkennen en op een TV-scherm aan de schutter in de achtercockpit te tonen. Het systeem is zo geavanceerd dat alle zes door de F-14 meegevoerde Phoenix raketten tegelijk op zes verschillende doelen afgevuurd kunnen worden. Even belangrijk en door de US Navy voorgeschreven als gevolg van ervaringen opgedaan in Vietnam bij luchtgevechten, is het in de romp gemonteerde zesloops M-61 Vulcan kanon. Dit is in staat tussen 4.000 en 6.000 schoten per minuut af te vuren en is gekoppeld aan de AWG-9 radar, dat tijdens luchtgevechten het kanon automatisch richt. De andere bewapening omvat o.m. bommen, Sparrow en Sidewinder raketten. Door het vermogen van zijn twee Pratt & Whitney TF30 turbofanmotoren met een stuwwerkt van ongeveer 10 ton, heeft de Tomcat een maximum snelheid van Mach 2,34 (2,486km/u) op 12.200m hoogte. De eerste twee USN Tomcat squadrons VF-1 en VF-2 werden in september 1974 aan boord van de USS Enterprise in dienst genomen.

och skrovets flata undersida har bevisat sig generera lika mycket lyftning som vingarna, ytterligare en fördel för detta märkliga flygplanet. Hjärtat av Tomcat's vapensystem är Hughes AWG-9 radar och dens bidrädande AIM-54A Phoenix radartystrade luft-luft roboter. Radarn kan användas vid spaning, efterföljning och anfall och riktmärken bestämmas från mer än 240 km som sen visas på en TV-ram för robot-kontroll officeraren i bakre förarhytten. Systemet är så avancerat att alla sex Phoenixroboter kan siktas och skjutas på sex individuella mål samtidigt. Inte mindre viktigt, och specificerat av US Navy som en nödvändighet, med tanke på deras jetstridsflygningserfarenhet i Vietnam, är en invändigt monterad sexspig kanon som kan leverera mellan 4000 och 6000 skott per minut. Kanonen är också integrerad i planetens AWG-9 radar som siktar kanonen automatiskt vid stridsflygning. Andra vapen som bär är bomber, Sparrow och Sidewinder roboter. Planet är utstyrt med två 10-ton Pratt & Whitney TF30 turbofläkt motorer. Tomcat har en maximist hastighet på Mach 2,34 (2,486 km/u) vid 12.200 m. De två första Tomcat divisionerna, VF-1 och VF-2, deployerades ombord USS Enterprise i september 1974.

Käntymistä, mikä tapahtuu silloin, kun noston keskus siirtyy peräpäähän suurella nopeudella. Kahden moottorikodassa olevan moottorin ja rungon lattean alapuolen on todettu nostavan konetta yhtä paljon kuin itse siivet – mikä on hyödyllinen lisäominaisuus tälle mainiolle lentoekoneelle. Tomcat:n aseistusjärjestelmä sydämenä on Hughes AWG-9 tutka ja siihen liittyy AIM-54A Phoenix tutkauhutut ilmaohjukset. Tutka voidaan käyttää etsintä-, jäljitys- ja hyökkäysmuodeissa ja kohteet voidaan havaita yli 240 km:n etäisyydestä ja esittää TV-kuvaputkessa ohjusen ohjaajaupseereille takaohjaamossa. Järjestelmä on niin pikäle kehitynyt, että kaikki kuusi F-14:n kuljettamaa Phoenix-ohjusta voidaan laukaista samanaikaisesti kuuteen eri kohteeseen. Yhtä tarkeä ja US laivaston välttämättöni pitämä Vietnamissa saatujen taistelukokemuksien perusteella on sisään asennettu kuusipiiptuinen M-61 Vulcan tykki. Tykki pystyy ampumaan 4000-6000 laukausta minuutissa ja tykki on myös sisällätyt lentoekoneen AWG-9 tutkaan, joka lähtää tykin automaattisesti taistelussa. Muihin aseisiin kuuluu pommit, Sparrow- ja Sidewinder-ohjukset. Kahden 20 900 naulan työntövoiminen Pratt & Whitney TF30 ohviruhtausmoottori tehon ansiosta Tomcat pystyy kehittämään Mach 2,34 (2,486 km/u) huippunopeuteen 12 200 m:n korkeudessa. Kaksi ensimmäistä US laivaston Tomcat-rykmenttiä VF-1 ja VF-2 toimivat USS Enterprise laivalta käsiv vuoden 1974 syyskuussa.

quando o centro de gravidade é deslocado em direção à traseira em grandes velocidades. Os dois motores de configuração em bolbo e a parte inferior plana da fuselagem provaram-se gerar tanto poder de elevação como as próprias asas – mais uma vantagem útil deste avião excepcional. O nível do sistema de armamentos do Tomcat é o radar Hughes AWG-9 e os míssis RR guiados por radar AIM-54A Phoenix associados com o primeiro. O radar pode ser utilizado em busca, perseguição e ataque e os alvos podem ser escolhidos a distâncias superiores a 240 quilômetros e apresentados num ecrã de televisão na cabine de voo traseira para o oficial em comando dos mísseis. O sistema está tão aperfeiçoado que os seis Phoenix que constituem o equipamento do F-14 podem ser disparados simultaneamente sobre seis objetivos diferentes. De importância não inferior e mesmo especificado como um elemento essencial pela Marinha dos Estados Unidos após os combates do Vietname, é o canhão de seis tubos M-61 Vulcan. Capaz de disparar entre 4.000 e 6.000 tiros por minuto o canhão também está integrado no sistema de radar AWG-9 que é apontado automaticamente em combate. Os outros armamentos são as bombas e mísseis Sparrow e Sidewinder. Com a potência dos seus dois motores turbo-ventoinha Pratt & Whitney TF30 de 20.900 libras de impulsão, o Tomcat tem uma velocidade máxima de Mach 2,34 (2,486 km/h) a 12.200 m de altitude. As duas primeiras esquadrias de Tomcat da Marinha dos Estados Unidos, VF-1 e VF-2, foram destacadas a bordo da USS Enterprise em Setembro de 1974.

underside mod skrovets flata har vist sig at producere lige sa megen opdrift som selve vingerne – en yderligere nyttig bonus for dette bemærkelsesværdige fly. Kernen i Tomcasts vbensystem er Hughes AWG-9 radaren og de hermed forbundne AIM-54A Phoenix radar-styrde luft-luft-missiler. Radaren kan bruges til sognings-, maførfolgnings- og angrebsopgaver, og operationsmalene kan observeres på 240 km's afstand og vises på en TV-skærm for missilkontrollofficieren i bageste cockpit. Systemet er sa fremskredent, at alle seks Phoenix-missiler, F-14 flyet transporterer, kan affyres samtidigt mod seks forskellige operationsmål. Ikke mindre vigtig –og specificeret som essentielt af den amerikanske flade ud fra erfaringerne med jetflykampe i Vietnam –er den internt monterede, seks-lobede M-61 Vulcan kanon. Kanonen, der kan præstere mellem 4.000 og 6.000 affyringer pr. minut, er også integreret i flyets AWG-9 radar, der siger kanonen automatisk under kamphandlinger. Vabenlasten omfatter også bomber, Sparrow- og Sidewinder-missiler. Med kraften af sine to ca. 10 ton Pratt & Whitney TF30 turbolæsemaskiner kan Tomcat opnå en maksimal hastighed på mach 2,34 (2,486 km/h) i 12.200 m højde. De første to USN Tomcat eskadriller, VF-1 og VF-2, blev deployeret ombord på USS Enterprise i september 1974.

Study drawings and practice assembly before cementing parts together. Carefully scrape plating and paint from cementing surfaces. All parts are numbered. Paint small parts before assembly.

To apply decals cut sheet as required, dip in warm water for a few seconds, slide off backing into position shown. Use in conjunction with box artwork.

Not appropriate for children under 36 months of age, due to the presence of small detachable parts.

Étudier attentivement les dessins et simuler l'assemblage avant de coller les pièces. Gratter soigneusement tout revêtement ou peinture sur les surfaces à coller avant collage. Toutes les pièces sont numérotées. Peindre les petites pièces avant l'assemblage.

Pour coller les décalques, découper le motif, le plonger quelques secondes dans de l'eau chaude puis le poser à l'endroit indiqué en décollant le support papier. Utiliser en même temps les illustrations sur la boîte.

Ne convient pas à un enfant de moins de 36 mois – présence de petits éléments détachables.

Vor Verwendung des Klebers Zeichnungen studieren und Zusammenbau üben. Farbe und Plattierung vorsichtig von den Klebeflächen abkratzen. Alle Teile sind numeriert. Vor Zusammenbau kleine Teile anmalen.

Um die Abziehbilder aufzukleben, diese ausschneiden, kurz in warmes Wasser tauchen, dann abziehen und wie abgebildet aufkleben. In Verbindung mit Abbildungen auf Schachtel verwenden.

Ungeeignet für Kinder unter 36 Monaten. Kleine Teilchen vorhanden die sich lösen können.

Estudiar los dibujos y practicar el montaje antes de pegar las piezas. Raspar cuidadosamente el plateado y la pintura en las superficies de contacto antes de pegar las piezas. Todas las piezas están numeradas. Es conveniente pintar las piezas pequeñas antes de su montaje.

Para aplicar las calcomanías, cortar la hoja, sumergir en agua tibia durante unos segundos y deslizarlas en la posición debida. Ver ilustraciones en la caja. No conviene a un niño menor de 36 meses, contiene pequeñas piezas que pueden soltarse.

Studera bilderna noggrant och sätt ihop delarna innan du limmar ihop dem. Skrapa noggrant bort förtkromning och färg från limmade delar. Alla delarna är numrerade. Måla smådelarna före ihopsättning.

Fastsättning av dekaler, klipp arket. Doppa i varmt vatten några sekunder, låt baksidan glida på plats som bilden visar. Används i samband med kartongens handlitografi.

Rekommenderas ej för barn under 3 år. Innehåller löstagbara smådelar.

Studiare i disegni e praticare il montaggio prima di unire insieme i pezzi con l'adesivo. Raschiare attentamente le tracce di smalto e cromatura dalle superfici da unire con adesivo. Tutti i pezzi sono numerati. Colorare i pezzi di piccole dimensioni prima di montarli.

Per applicare le decalcomanie, tagliare il foglio secondo il caso, immergere in acqua calda per alcuni secondi, quindi sfilarla dalla carta di supporto e piazzarla nella posizione indicata. Usare in congiunzione con l'illustrazione sulla scatola.

Non adatto ad un bambino di età inferiore ai 36 mesi dovuto alla presenza di piccoli elementi staccabili.

Tekeningen bestuderen en delen in elkaar zetten alvorens deze te lijmen. Metaalcoating en lak voorzichtig van lijmlakken af schrapen. Alle delen zijn genummerd. Kleine delen vóór montage verven.

Voor aanbrengen van stickers, gewenste stickers uit vel knippen, een paar seconden in warm water dompelen en dan van schutblad af op afgebeeldte plaats schuiven. Hierbij afbeelding op doos raadplegen.

Niet geschikt voor kinderen onder 3 jaar, omdat kleine deeltjes gemakkelijk kunnen losraken.

Tegningerne bør studeres, og man bør øve sig i monteringen, før delene limes sammen. Pladestykker og maling skal omhyggeligt fjernes fra klæbeoverfladerne. Alle dele er nummererede. Små dele skal males før monteringen.

Overføringsbillederne anvendes ved at tilklippe arket efter behov. Og dyppe det i varmt vand i nogle få sekunder. Underlaget glides af og anbringes i den viste position. Påføres ifølge brugsanvisnigerne på cesken.

Ikke til børn under 3 år, forekomst af små løse elementer.

Estudar atentamente os desenhos e experimentar a montagem. Raspar cuidadosamente as superfícies de modo a eliminar pintura e revestimento antes de colar. Todas as peças estão numeradas. Pintar as pequenas peças antes de colar.

Para aplicar as decalcomanias, cortar as folhas e mergulhar em água morna por alguns segundos, depois deslizar e aplicar no respectivo lugar, como indicado nas ilustrações na caixa.

Não convém a uma criança de menos de 36 meses devido à presença de pequenos elementos destacáveis.

Tutustu piirroksien ja harjoittele kokoamista ennen kuin liimaat osat yhteen. Raaputa metallipäällyste ja maali varovasti pois liimattavilta pinnoilta. Kaikki osat on numeroitu. Maalaa pienet osat ennen kokoamista.

Siirtokuvien kiinnittämiseksi leikkaa ne arkista tarpeen mukaan. Kasta kuva lämpimään veteen muutaman sekunnin ajaksi, anna takapuolen liukua kuvalle osoitettuun kohtaan. Käytetään yhdessä laatikon kuvituksen kanssa.

Ei suositella alle kolmiuotiaile lapsille. Paljon irrottavia pikkuosia.

Przed przystąpieniem do klejania przestudiuj uważnie rysunki i przećwicz składanie części. Ostrożnie zeskrob ze sklejanych powierzchni powłokę i farbę. Wszystkie części są ponumerowane.

Drobne części pomaluj przed ich złożeniem.

Celem przeniesienia odbitki wytnij ją z arkusza, zanurz na kilka sekund w letniej wodzie i zsuń z podłoża na wymagane miejsce. Używaj w połączeniu ze wzorami na pudełku.

W związku z obecnością wielu drobnych, rozbiernych części, niestosowne dla dzieci poniżej 3 lat.

Mελετήστε προσεκτικά τα σχέδια και συναρμολογήστε για πρώτη φορά τα κομμάτια χωρίς να τα κολλήστε. Αφαιρέστε ένοντας επιμελώς πριν κολλήστε οποιοδήποτε ουλικό από τις επιφάνειες. Χρωματίστε τα μικρά κομμάτα πριν από τη συναρμολόγηση. Για να κολλήστε τις χαλκομανίες, κόψετε γύρω γύρω το σχέδιο, βιθίστε το μερικά δευτερότελτα σε ζεστό νερό και μετά τοποθετήστε το στη θέση που υποδεικνύεται, αφαίρωντας την καλυπτική μεμβράνη.

Λάβετε υπόψη σας ταυτόχρονα την εικονογράφηση του κουτιού.

Ακατάλληλο για παιδιά ηλικίας κάτω των 36 μηνών. Υπάρχουν μικρά κομμάτια που αποσπούνται.

ASSEMBLY ICON INSTRUCTIONS

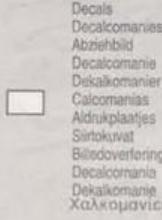
Assembly phase
Phase de montage
Montagephase
Fase de montaje
Montering
Fase di montaggio
Montagefase
Montażefaza
Fase de montagem
Kokoamisvaihe
Faza skleďania
Φάση συναρμολόγησης

Cement
Collier
Kleben
Incollare
Lijmaa
Pegar
Lijmen
Limma
Klebe
Colar
Kleid
Συγκόλλωση

Do not cement together
Ne pas coller
Nicht kleben
Non incollare
Limma itte
No pegar
Niet lijmen
Älä limaa
Skal ikke klebes
Não collar
Nie kleid
Μη κολλάτε

Alternative part(s) provided
Choix
Auswahlmöglichkeit
Scelta
Val
Elección
Keuze
Valinta
Valg
Opció
Wybór
Επιλογή

Repeat this operation
Répéter l'opération
Vorgang wiederholen
Ripetere l'operazione
Utfør igjenrett på nytt
Repetir la operación
De verrichting herhalen
Tosta toimenpite
Manœuvrer gentages
Repetir a operação
Powtarzyć operację
Επινάληψη διαδικασίας

Decals
Decalcomanies
Abziehbild
Decalcomanie
Dekalkomanier
Calcomanías
Aldrukplaatjes
Sirkokuvat
Bildübertragung
Decalcomania
Dekalkomani
Χαλκομανίες

Crystal part
Pièce cristal
Kristallteil
Pieza cristal
Kristalidel
Pezzo cristallo
Kristallinen onderdeel
Krysalistykke
Peça de cristal
Lasiosa
Cześć kryształowa
Διαφανες κομμάτι

Weight
Lester
Beschweren
Zavorrare
Sätt barlast
Lastrar
Ballasten
Aseta vastapaino
Forstyr med ballast
Lastrar
Obciążzyć balastem
Εργα

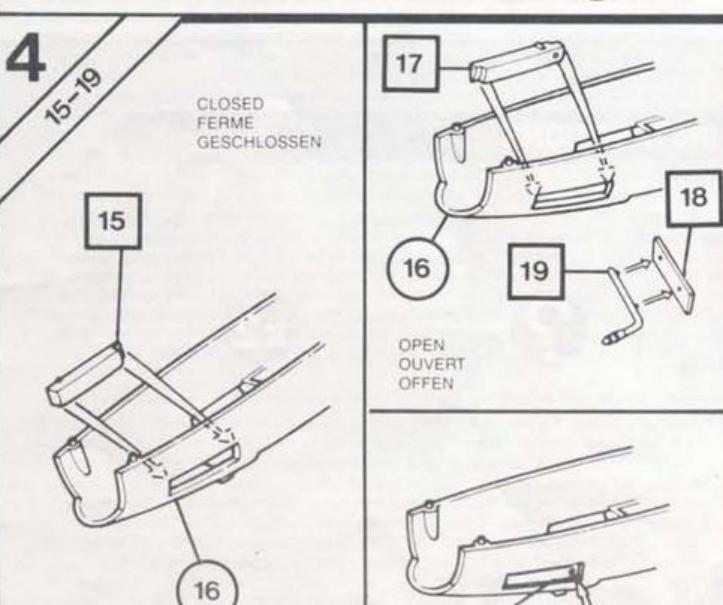
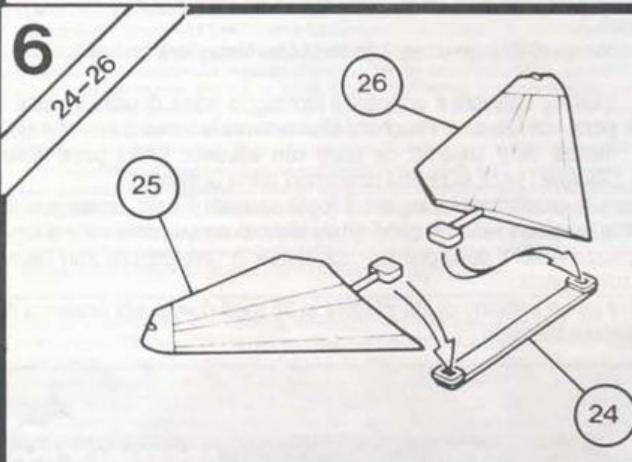
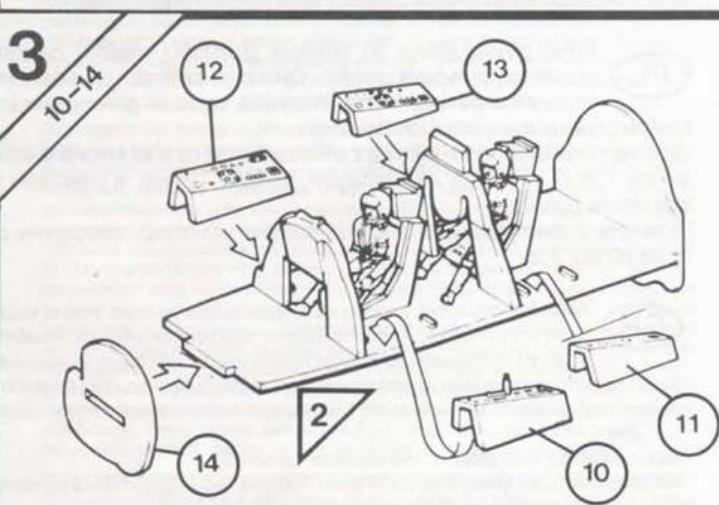
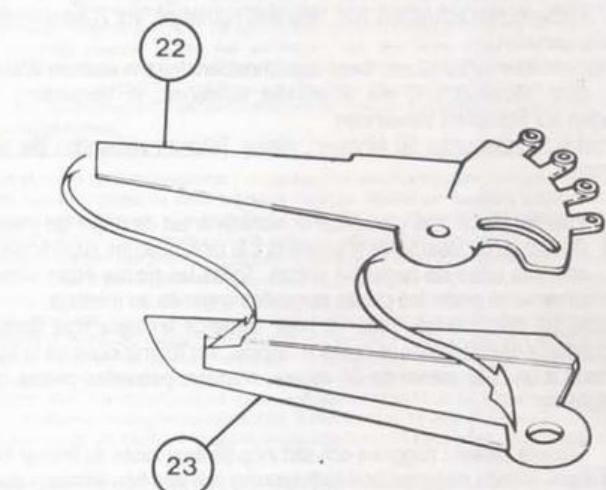
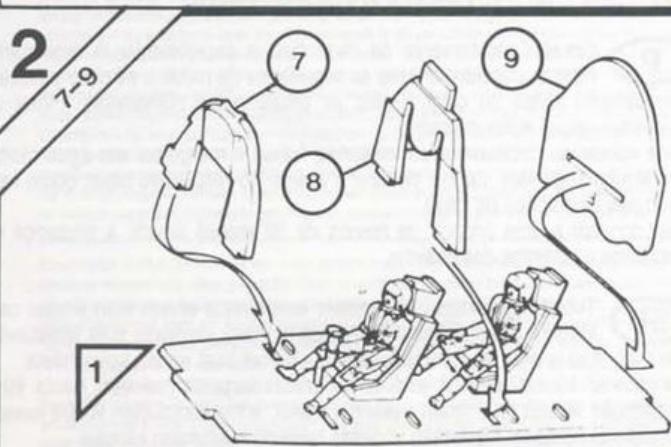
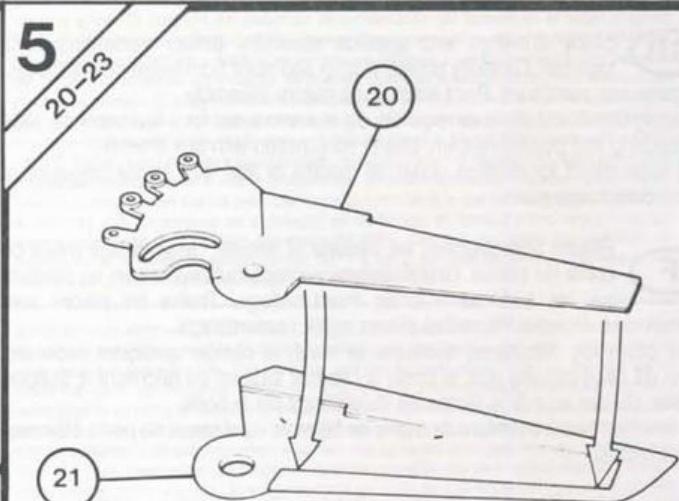
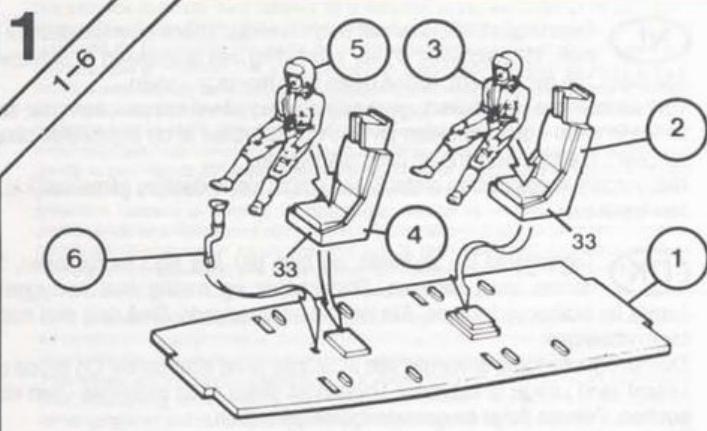
Drill or pierce
Percer
Bohren
Forare
Borra
Agujear
Boren
Lävistä
Gennembora
Furar
Przebić
Γρύπημα

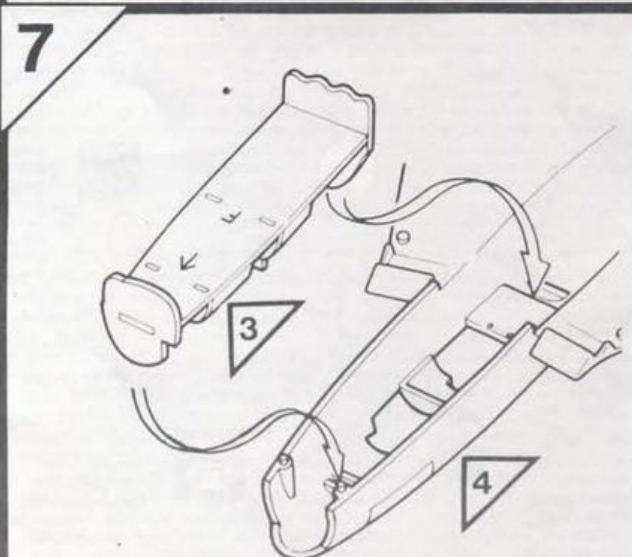
Cut
Découper
Schneiden
Cortar
Borra
Tagliare
Knippen
Klip
Cortar
Leikkää
Przećiąć
Αποκόψατε

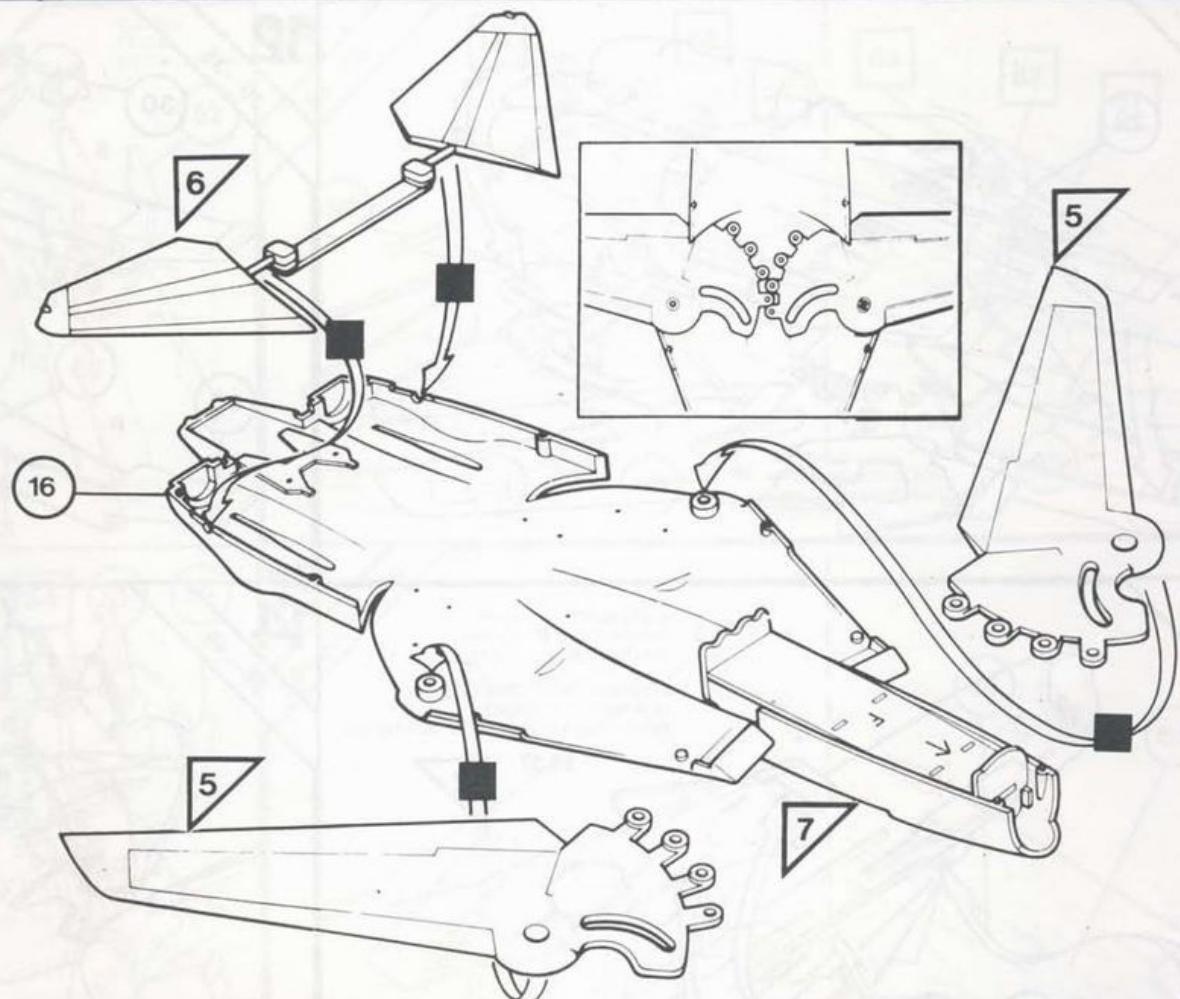
Humbrol paint number
N° peinture Humbrol
Humbrol-Farbnr
N° pintura Humbrol
Humbrol farg nr
N° vernice Humbrol
Humbrol-verfnummer
Humbrol-malingnummer
N° de pintura Humbrol
Humbrol-maalin numero
N° farby Humbrol
Νούμερο χρωμάτος Humbrol

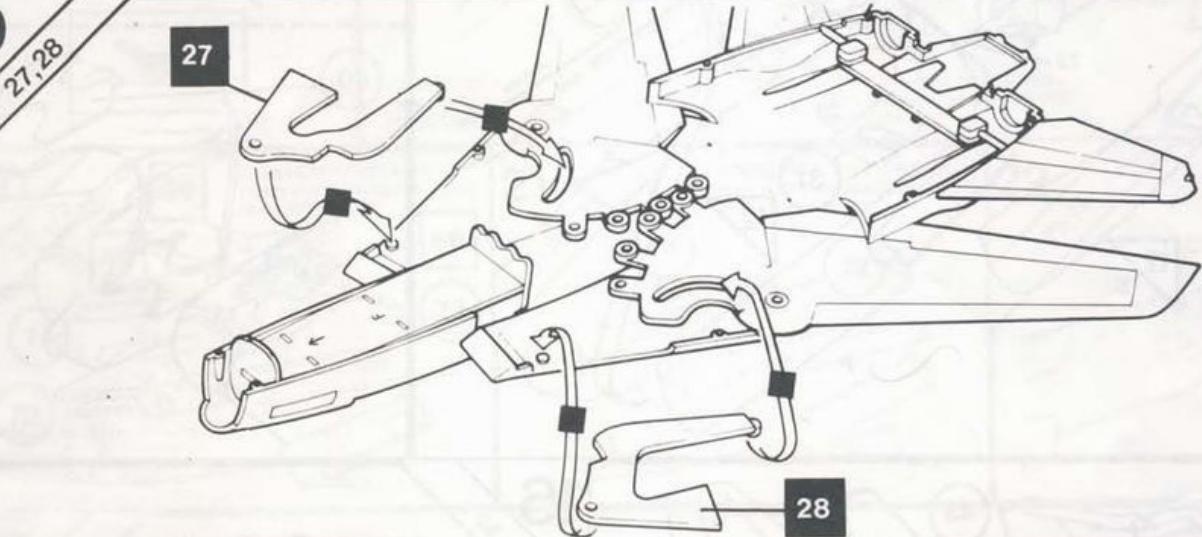
FLIGHT REFUELING PROBE
SONDE DE RAVITAILLEMENT EN VOL
FLUGBETANKUNGSSONDE

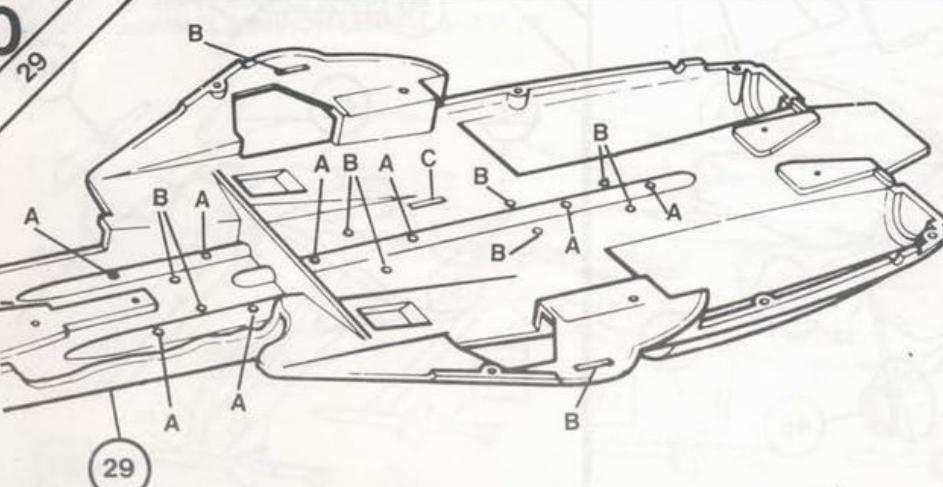
8

9

10

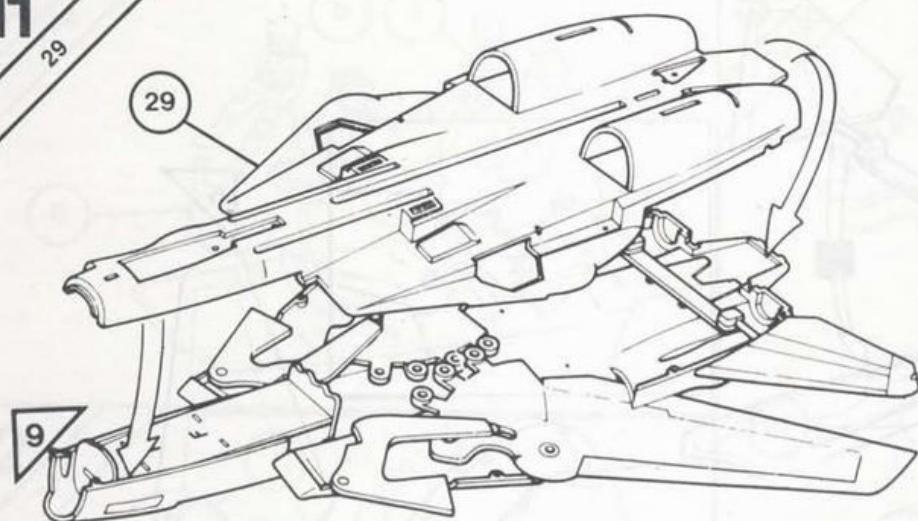
AT THIS STAGE CHOOSE REQUIRED ARMAMENT.
FOR SPARROW MISSILE LOAD, REFER TO SECTION
23 AND OPEN UP HOLES A.
FOR PHOENIX MISSILE LOAD, REFER TO SECTIONS
24 TO 28 AND OPEN UP HOLES AND SLOTS B.
IF DISPLAY STAND IS TO BE USED OPEN UP SLOT C.

SELECTIONNEZ LES ARMEMENTS A CE STADE.
MISSILES "SPARROW": REPORTEZ-VOUS A LA
SECTION 23 ET OUVREZ LES TROUS MARQUES "A".
MISSILES "PHOENIX": REPORTEZ-VOUS AUX
SECTIONS 24 A 28 ET OUVREZ LES TROUS
MARQUES "B".
SI VOUS UTILISEZ LE SOCLE, OUVREZ L'ENCOCHE
MARQUEE "C".

IN DIESEM STADION DIE GEWÜNSCHTE
BEWAFFNUNG WÄHLEN.
SPARROW - LENKWAFFENLADUNG SIEHE
ABSCHNITT 23: DIE MIT A MARKIERTEN LOCHER
OFFNEN.
PHOENIX-LENKWAFFENLADUNG SIEHE ABSCHNITT
24 BIS 28; DIE MIT B MARKIERTEN LÖCHER
ÖFFNEN.
FALLS EIN STÄNDER BENUTZT WERDEN SOLL, DEN
MIT C MARKIERTEN SCHLITZ ÖFFNEN.

11

29

12

30-35

S

11

22

32

34

35

P

33

11

22

31

30

31

13

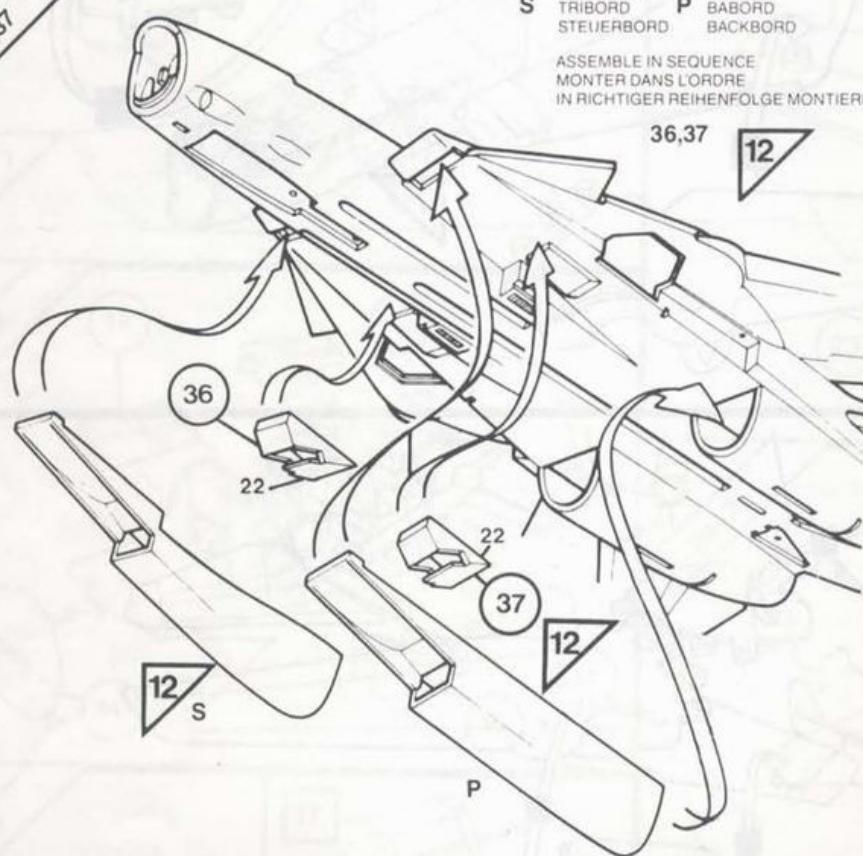
36,37

S STARBOARD
TRIBORD   **P** PORT
STEUERBORD   BACKBORD

ASSEMBLE IN SEQUENCE.
MONTER DANS L'ORDRE
IN RICHTIGER REIHENFOLGE MONTIEREN

36,37

12

14

38-40

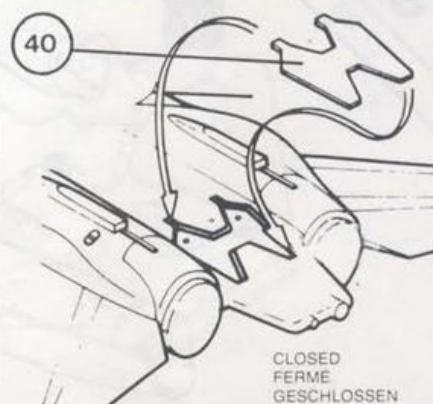
22

40

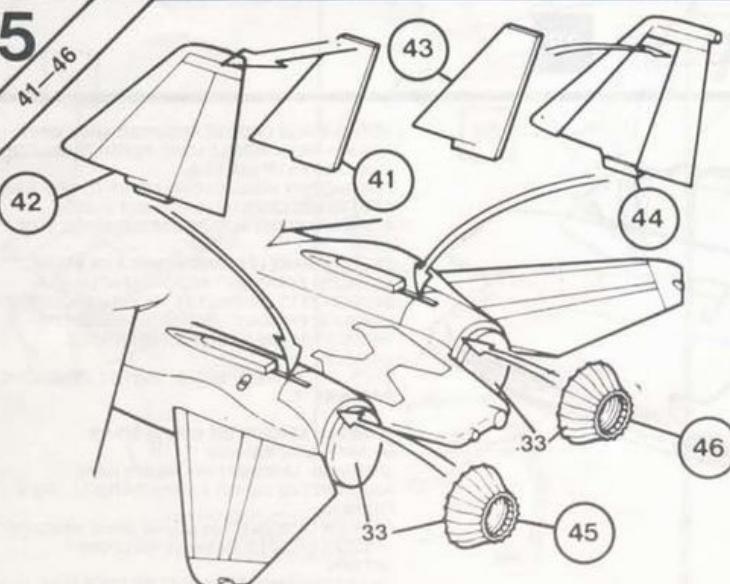
11

39

38

OPEN
OUVERT
OFFEN**15**

41-46

16

47-50

50

47

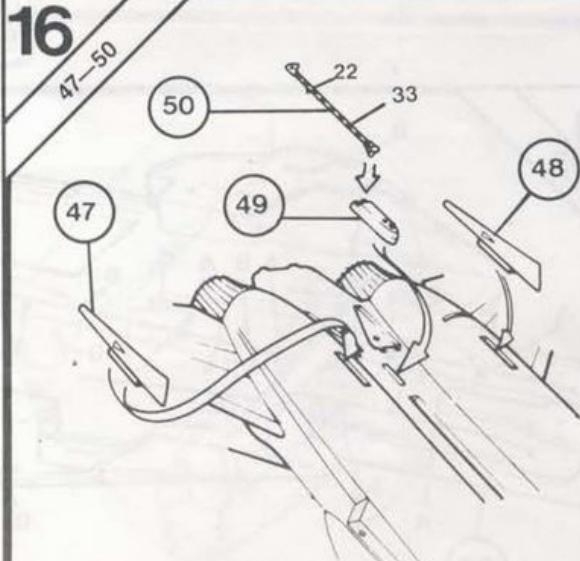
49

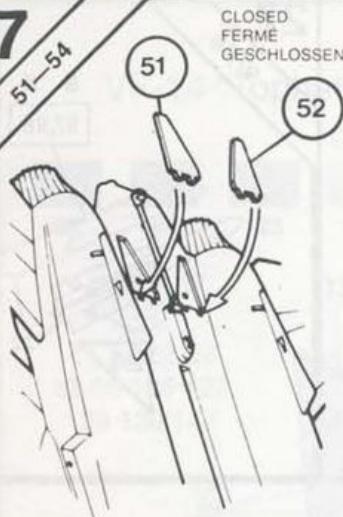
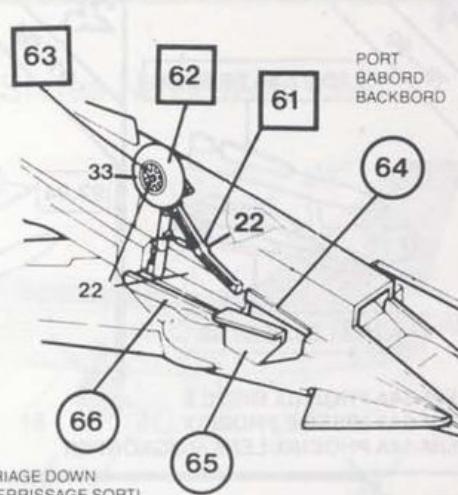
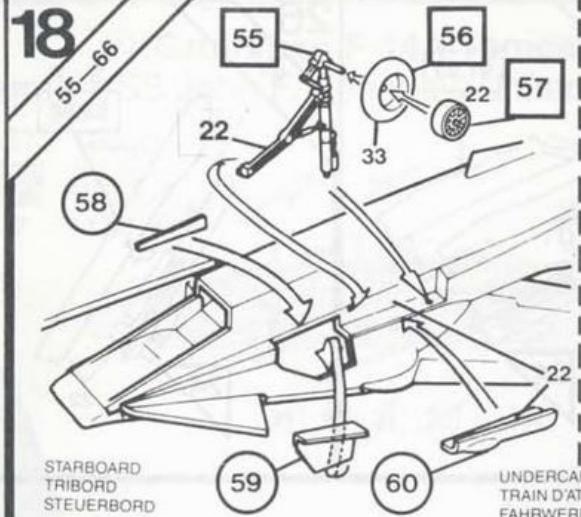
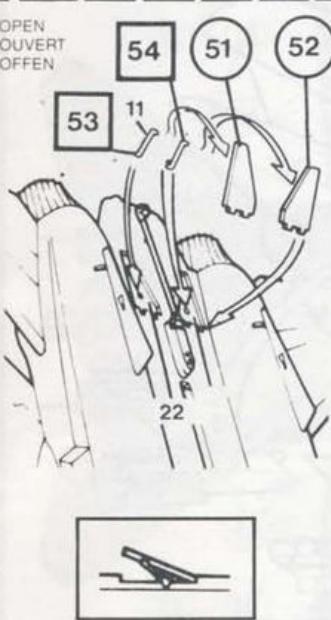
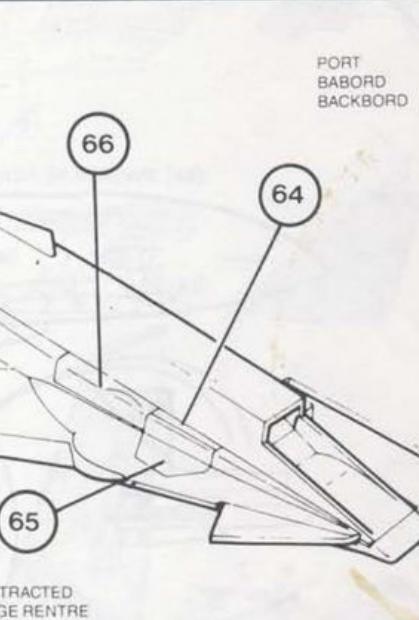
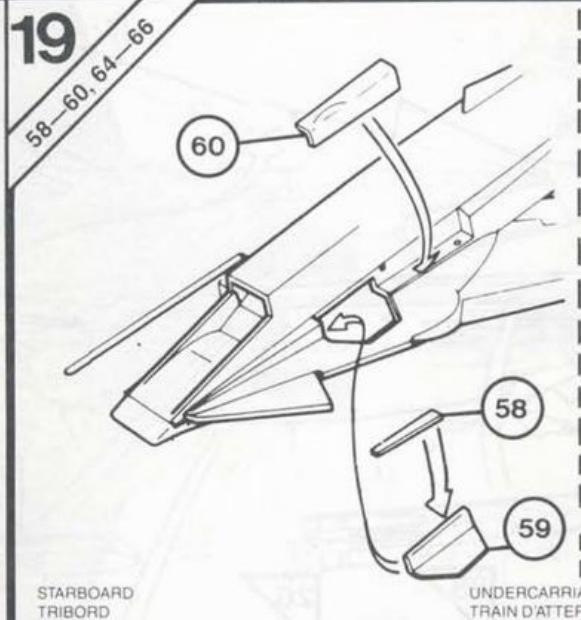
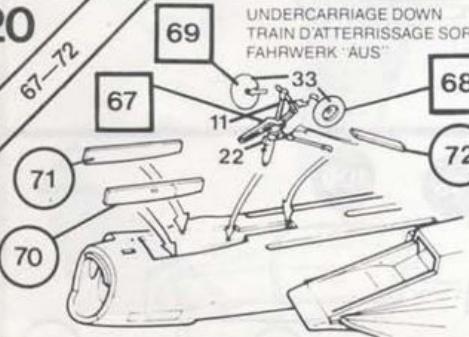
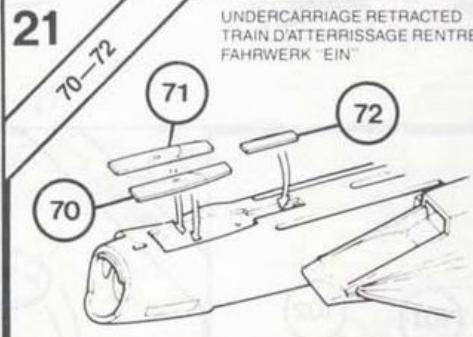
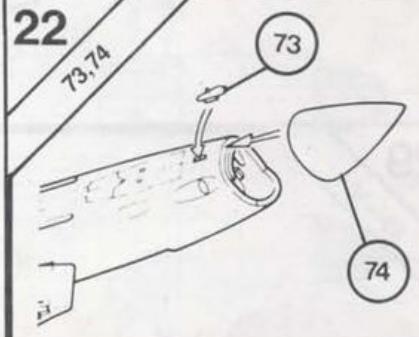
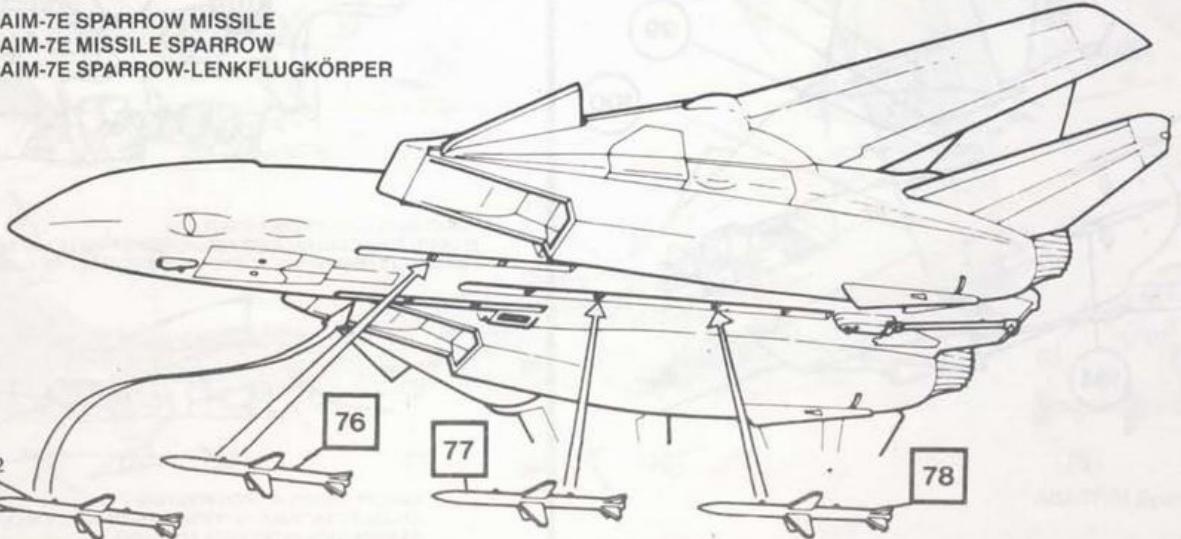
33

22

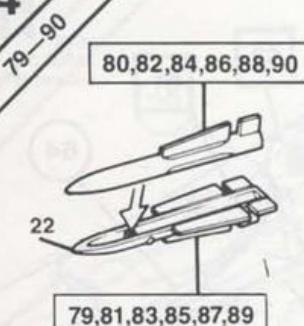
33

48

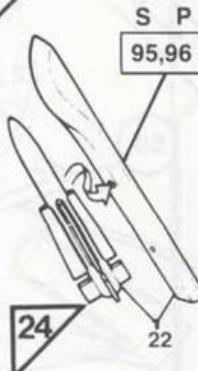
17**18**OPEN
OUVERT
OFFEN**19****20****21****22****23**AIM-7E SPARROW MISSILE
AIM-7E MISSILE SPARROW
AIM-7E SPARROW-LENKFLUGKÖRPER

24

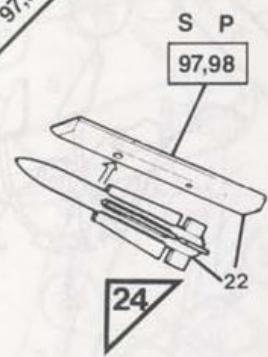

AIM-54A PHOENIX MISSILE
AIM-54A MISSILE PHOENIX
AIM-54A PHOENIX-LENKFLUGKÖRPER

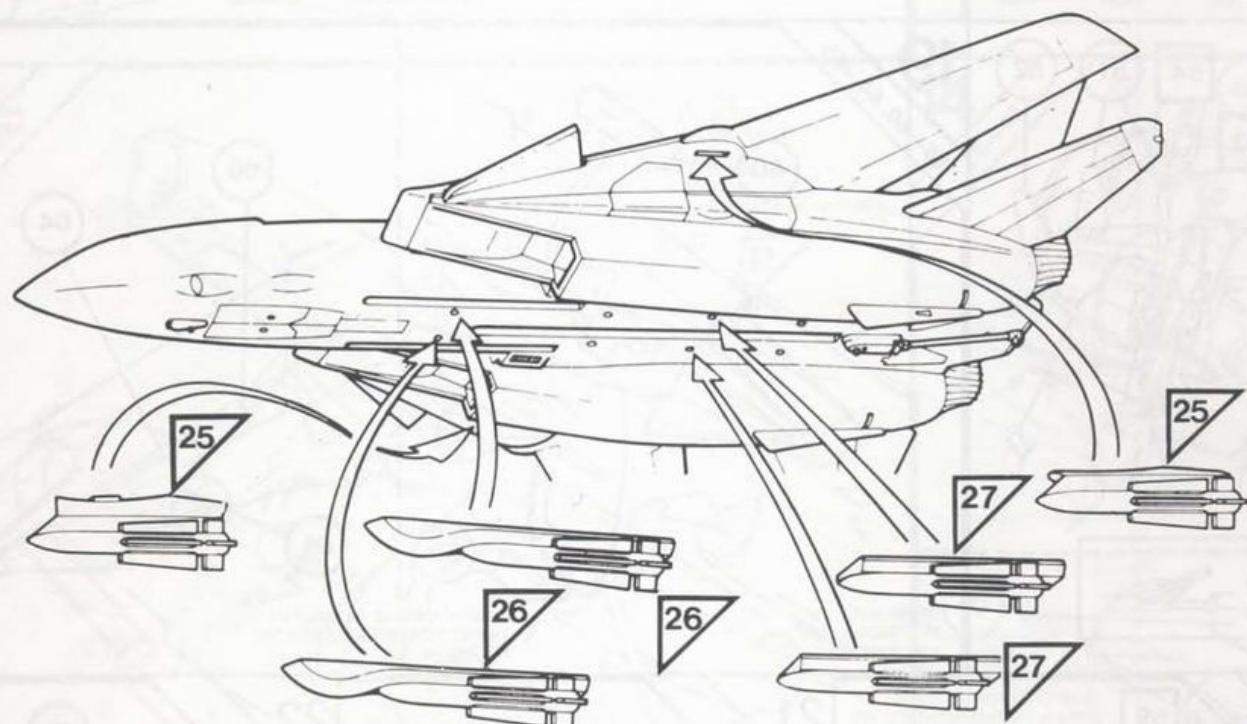
26

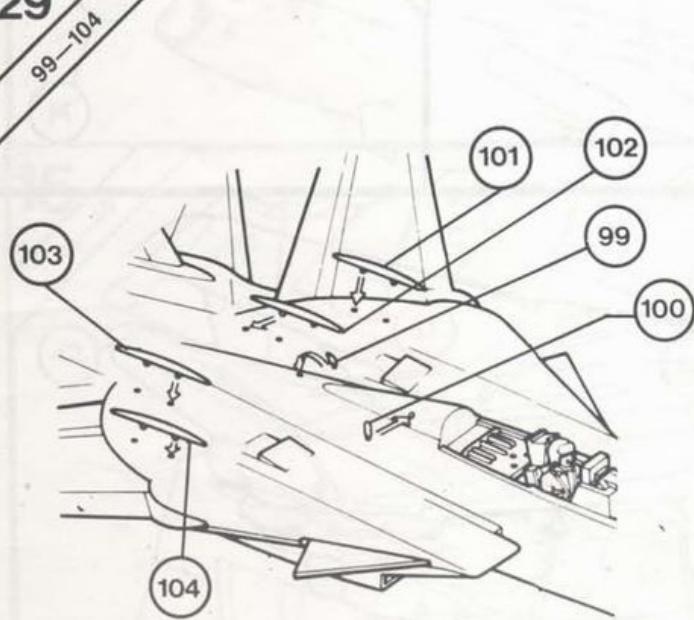
27

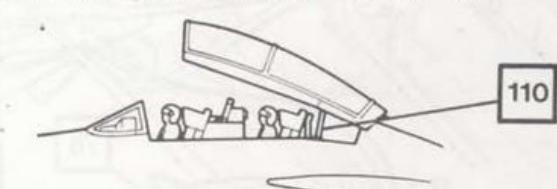
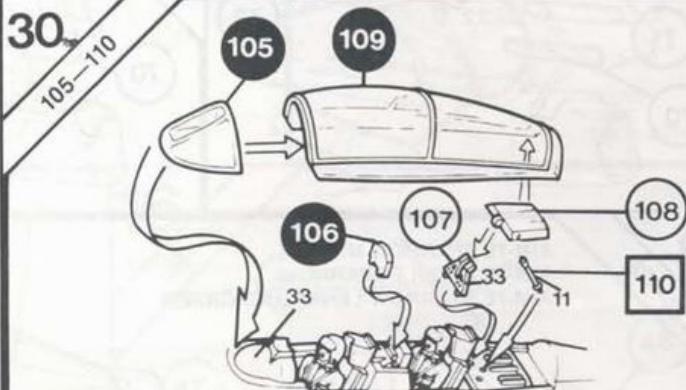
28

29

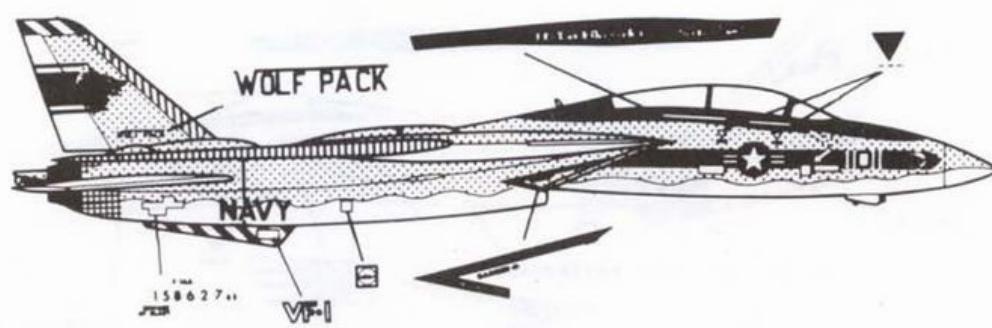
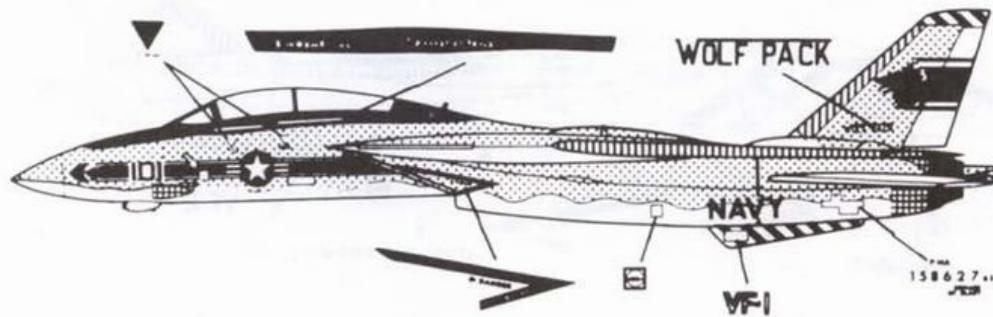
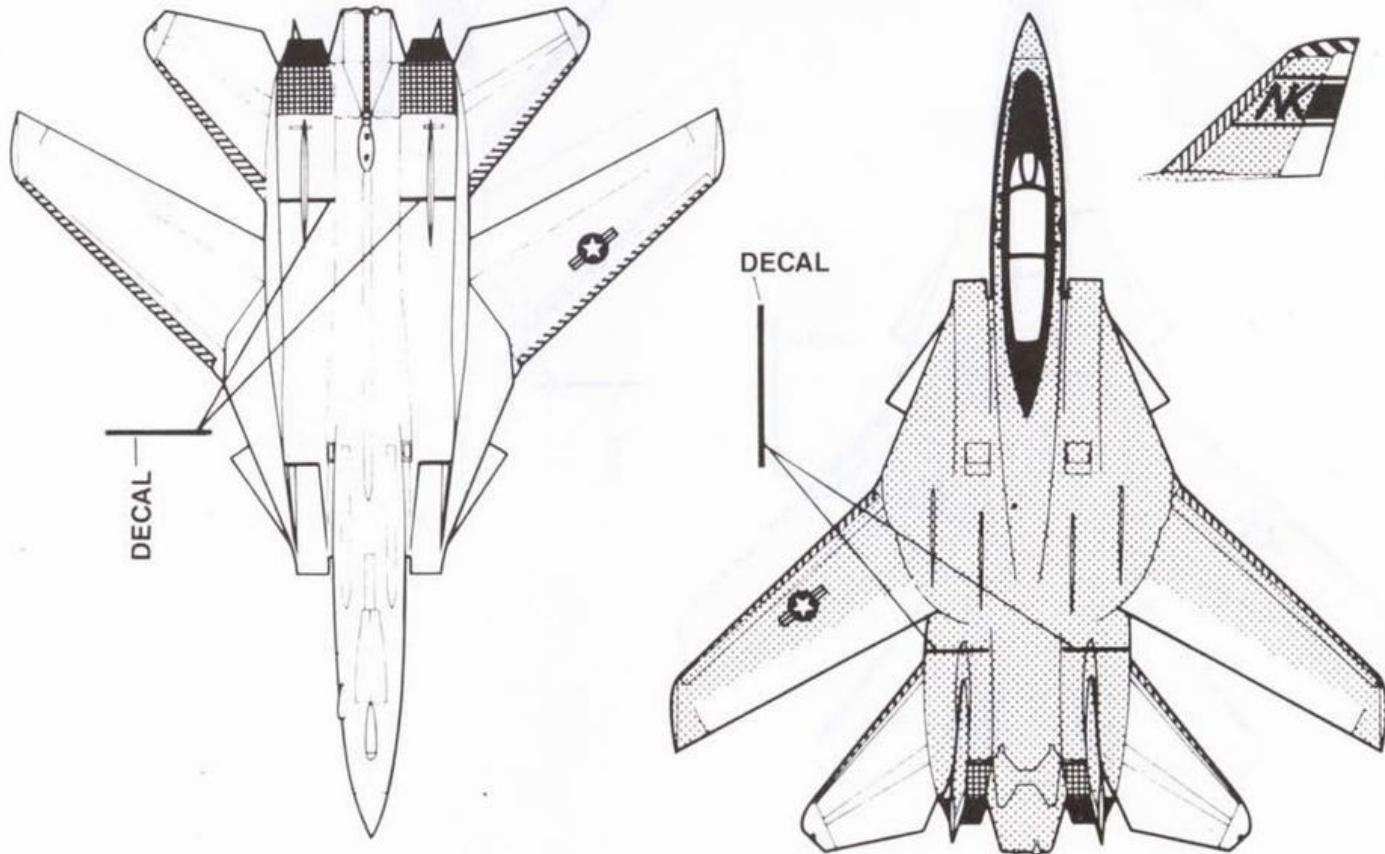

30

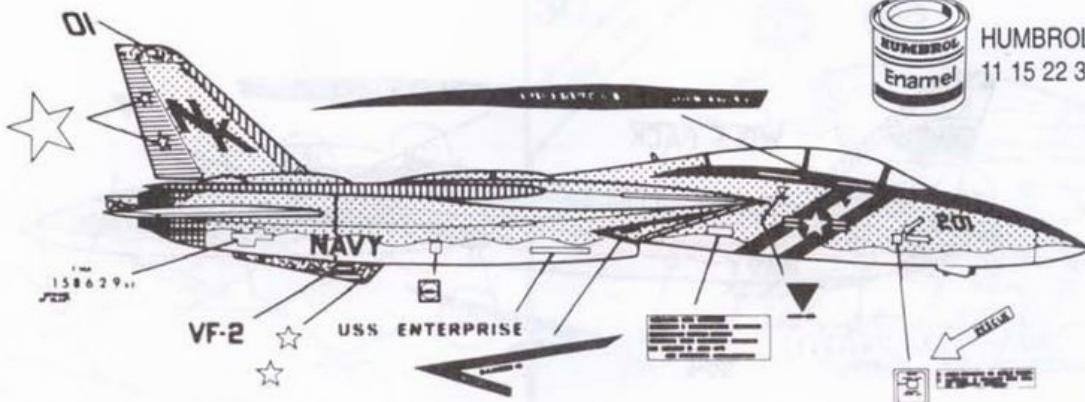
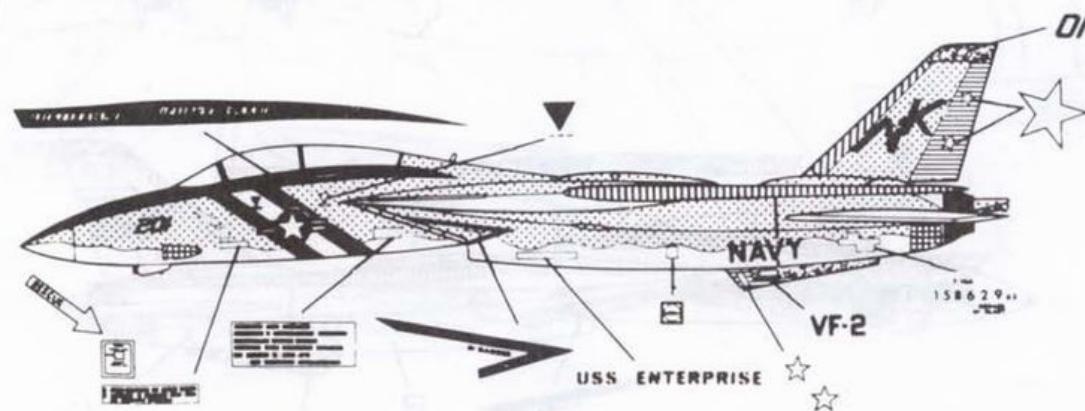
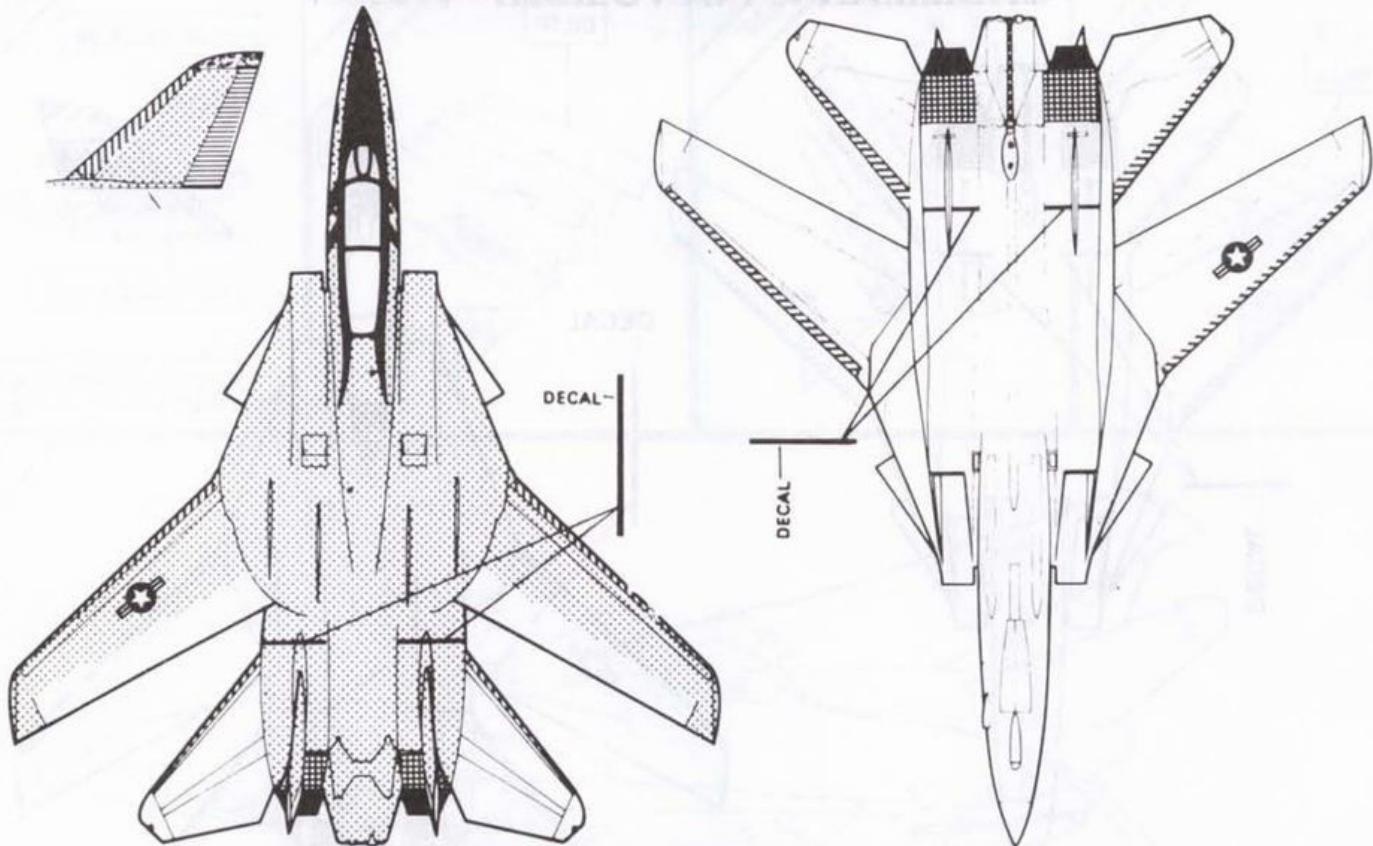
CANOPY SHOWN IN OPEN POSITION
CELLULE CENTRALE REPRÉSENTÉE EN POSITION OUVERTE
KABINENDACH IN OFFENER STELLUNG

GRUMMAN F-14A TOMCAT VF-1

HUMBROL PAINT NOS.
11 19 22 33 41 53

GRUMMAN F-14A TOMCAT VF-2

HUMBROL PAINT NOS.
11 15 22 33 41 53 69

TO APPLY DECALS, CUT SHEET AS
REQUIRED. DIP IN WARM WATER FOR A
FEW SECONDS. SLIDE OFF BACKING
INTO POSITION SHOWN.
USE IN CONJUNCTION WITH BOX
ARTWORK.

POUR COLLER LES DECALQUES,
DECOUPEZ LE MOTIF PLONGLEZ LE
QUELQUES SECONDES DANS L'EAU
CHAUDE PUIS POSEZ LE A L'ENDROIT
INDIQUE EN DÉCOLLANT LE SUPPORT
PAPIER
UTILISER EN MÊME TEMPS
L'ILLUSTRATION DE LA BOÎTE

UM DIE ABZIEHBILDER AUFZUKLEBEN
DIESE AUSSCHNEIDEN. KURZ IN
WARMES WASSER TAUCHEN. DANN
ABZIEHEN UND WIE ABBEBILDET
AUFKLEBEN
IN VERBINDUNG MIT SCHACHTEL
ARTWORK VERWENDEN

PARA APLICAR LAS CALCOMANIAS *
SEPARAR LOS TEMAS DESEADOS
SUMERGIR EN AGUA TIBIA DURANTE
UNOS SEGUNDOS Y DESLIZAR LA
CALCA EN LA POSICIÓN DEBIDA
VER ILUSTRACIONES DE LA TAPA

PER APPLICARE LE DECAL COMANIE
TAGLIARE IL FOGLIO SECONDO IL
NECESSARIO IMMERSERE LA
DECORAZIONE IN ACQUE CALDA PER
ALCUNI SECONDI. QUINDI SFILARLA
DALLA CARTA DI SUPPORTO E
PALLEGGIARLA NELLA POSIZIONE
INDICATA
USARE IN CONJUNCIONE CON
L'ILLUSTRAZIONE SULLA SCATOLA

OVERTORING AV DEKALER KLIPP ARKET
SLIK DU ONSKER. DYPPE DET I VARMT
VANN NOEN SEKUNDER. OG LA DET GLI
FRA BAKGRUNNSARKET DIREKTE PA
PLASS SOM VIST BRUKES SAMMEN MED
KARTONGENS LITOGRAFI

FASTSATTNING AV DEKALER. KLIPP
ARKET, DOPPA I VARMT VATTEN NAGRA
SEKUNDER. LAT BAKSIDAN GLIDA PA
PLATS SOM BILDEN VISAR
ANVANDS I SAMBAND MED KARTONGENS
HANDLITOGRAFI

OM DE PLAKAT JES OP TE PLAKKEN MOET
HET BLAD GEKNIPT WORDEN ZOALS
AANGEGEVEN. EEN PAAR SECONDEN IN
WARM WATER GEDOMPeld WORDEN IN
DE ACHTERKANT ERAF GEHAALD
WORDEN ZOALS AFGEBEELD STAAT
GEBRUIK SAMEN MET AFBEELDING
OP DOOS

PARA APlicar AS DECALCOMANIAS:
CORTAR AS FOLHAS A MEDIDA DO
SÍMBOLO PRETENDIDO E Mergulha-lo
EM ÁGUA Morna POR ALGUNS
SEGUNDOS DEPOIS. COM A AJUDA DE
UMA PINCA. DESLIZA-LO APLICA-LO NO
RESPECTIVO LUGAR

OVERFORINGSBILLEDERNE ANVENDES
VED AT TILKLIPPE ARKET EFTER BEHOV
OG DYPPE DET I VARMT VAND I NOGLE FA
SEKUNDER. UNDERLAGET GLIDES AF
OG ANBRinges I DEN VISTE POSITION
PAFORES IFOLGE BRUGSANVISNINGERNE
PA AESKEN

GRUMMAN F-14A TOMCAT

The Grumman F-14A Tomcat is a twin-tailed, two-seat, variable geometry aircraft with two engines mounted in podded nacelles. This brief description sums up what is probably the most advanced air superiority fighter flying in the world today. Designed as a fleet defence fighter with secondary escort and strike duties, the Tomcat is the result of a US Navy requirement calling for an F-4 Phantom replacement for the latter part of the seventies and the 1980s. The prototype F-14A made its initial flight on December 21, 1970, and production aircraft entered USN service four years later. The chief advantage Tomcat has over its rivals is its variable geometry wing which enables the aircraft to gain more manoeuvrability over a wider speed range. Computer controlled but with a pilot-operated manual override, the wing can be swept from its 20° fully-forward position for low-speed work, to 68° for supersonic speed and combat use. In addition, leading edge slats are fitted for low speed combat manoeuvring enabling tight turns to be made in the order of 9G – or nine times the force of gravity. The small triangular shaped vanes in the glove leading edge deploy during supersonic speed to generate lift and compensate for the nose down pitch which occurs when the centre of lift moves aft at high speed. The two podded engines and the

Le F-14A Tomcat est un avion à double queue, deux places, à géométrie variable avec deux moteurs montés dans des nacelles en forme de bulbe. Cette brève description est le résumé de ce qui est probablement le chasseur possédant la supériorité aérienne la plus avancée et volant aujourd'hui dans le monde. Prévu pour être le chasseur de défense de la marine avec les rôles secondaires d'escorte et d'assaut, le Tomcat est le résultat d'une demande de la US Navy pour remplacer le F-4 Phantom à la fin des années 70 et en 1980. Le prototype F-14A fit son premier vol le 21 Décembre 1970 et la mise en service de l'avion débuta dans la Marine Américaine quatre ans plus tard. Se référant aux caractéristiques du MiG-25 Foxbat Soviétique et du MiG-21, Grumman a dessiné un avion capable de surpasser en combat ces deux machines très avancées. Le principal avantage du Tomcat sur ses rivaux est d'avoir des ailes à géométrie variable qui procurent à l'avion d'avantage de manœuvrabilité sur une gamme plus large de vitesse. Contrôlées par un ordinateur mais sous la dépendance manuelle du pilote, les ailes peuvent passer de 20° en pleine position avant pour les basses vitesses à 68° pour les vitesses supersoniques et le combat. De plus, des becs de bord d'attaque sont prévues pour les manœuvres de combat à basse vitesse permettant des virages serrés de l'ordre de 9G – soit neuf fois la force de gravité. Les petites ailettes triangulaires placées dans le bord d'attaque se déploient pendant les vitesses supersoniques pour augmenter la portance et compenser l'abaissement du nez qui se produit quand le centre de gravité se déplace vers l'arrière aux grandes vitesses. Les deux bulbes des moteurs et le ventre plat du fuselage ont

Die F-14A Tomcat ist ein Doppelleitwerk-, Doppelsitz- und Doppeltriebwerkflugzeug mit variabler Flügelgeometrie—auch als "Schwenkflügler" bekannt. Mit dieser kurzen Charakteristik ist schon eines der modernsten Kampfflugzeuge der US Marine und der ganzen Welt in der Rolle des Luftüberlegenheitsjägers gekennzeichnet. Als Abfangjäger für die Flotte und daneben auch als Begleit- und Angriffsjäger war eine Phantom-Nachfolger-Ausschreibung der US Marine Anlaß zur Entwicklung der Tomcat, die Ende der Siebziger und in den Achtziger Jahren zum Truppeneinsatz kommt. Der F-14A-Prototyp führte am 21. Dezember 1970 seinen Erstflug durch, schon vier Jahre später wurden die ersten Serienflugzeuge bei der Marine in Dienst gestellt. Vor dem Hintergrund der fabulösen russischen MiG-25 FOXBAT und MiG-21/23-Entwicklungen, brachte Grumman ein Flugzeug heraus, das allen seinerzeit bekannten Counterparts zumindest ebenbürtig, in vieler Hinsicht deutlich überlegen ist. Der Tomcats wohl wichtigster Vorteil ist ihre veränderliche Flügelpeilung, die der Maschine eine erstaunliche Manövrierefähigkeit über eine enorm große Geschwindigkeitsspanne verleiht. Computergesteuert, doch durch Handeingriff übersteuerbar, reicht die Schwenkflügelstellung von 20° (Stellung voll vorn) bis 68° (Stellung voll rückgepeilt) für den Langsam- bzw. Überschallflug und Luftkampf. Zusätzliche Nasenspaltklappen erhöhen die Wendigkeit und Kurvenfähigkeit um ein Weiteres beträchtlich, sodaß engste Kurven mit 9g – der neuartigen Gravitation (Erdanziehungskraft) – geflogen werden können. Die kleinen dreieckigen, an den vorderen Flügelwurzeln ausfahrbaren Hilfsflügel erhöhen den Auftrieb beim Überschallflug und gleichzeitig gleichen sie die Kopflastigkeit aus, wenn der Schwerpunkt bei hoher Geschwindigkeit nach hinten wandert. Die beiden Triebwerksgondeln beiderseits des Rumpfes wie auch der unten flache Rumpfboden liefern nahezu ebensoviel Auftrieb wie die Tragflächen selbst. Das Herz des Tomcat-Waffensystems ist zweifellos das neue Hughes AWG-9 Radar und die zugehörigen AIM-54A Phoenix-FK, radargelenkte Luft-Luft-Kampfraketen. Das Mehrzweckradar dient

L'apparecchio Grumman F-14A Tomcat è caratterizzato da doppia coda. Si tratta di un caccia biposto pionieristico, progettato appositamente per la difesa navale, con ruolo secondario di attacco e scorta. L'apparecchio è venuto alla luce in seguito alle richieste della Marina Americana per rimpiazzare l'F-4 Phantom durante gli anni '80: il prototipo F-14A volò per la prima volta in data 21 dicembre 1970. Quattro anni dopo, entrarono in servizio presso la Marina Americana i primi appreccchi. Il vantaggio principale del Tomcat rispetto ai suoi "rivali" è costituito dalle ali a geometria variabile che gli permettono di conseguire una manovrabilità più marcata a fronte di un arco maggiore di velocità. L'apparecchio è asservito da un computer, con dispositivo esclusivo che permette al pilota di riprendere immediatamente il comando. Le ali possono essere spostate entro l'arco 20-68°, cioè: posizione completamente estesa per impiego a bassa velocità, e posizione completamente retratta per impiego in combattimento e a velocità supersonica. Quando l'apparecchio viene portato a velocità supersonica, ecco che si estendono le piccole alette triangolari sul bordo d'attacco a configurazione variabile, per ottenere una portanza maggiore e per compensare l'avallamento del musone, condizione questa tipica quando il centro della forza ascensionale totale si sposta a tergo per l'alta velocità dell'apparecchio. È stato calcolato che i due motori in sagoma a gondola aerodinamica

flat underside to the fuselage have been found to generate as much lift as the wings themselves – a further useful bonus for this remarkable aircraft. The heart of the Tomcat's weapon system is the Hughes ANG-9 radar and its associated AIM-54A Phoenix radar-guided air-to-air missiles. The radar can be used in the search, tracking and attack modes and targets can be picked up at distances of more than 150 miles and displayed on a TV scope to the missile control officer in the rear cockpit. So advanced is the system that all six Phoenix carried by the F-14 can be fired at six individual targets simultaneously. No less important and specified as essential by the US Navy following jet combat experience in Vietnam is the internally-mounted six-barrel M-61 Vulcan cannon. Able to deliver between 4,000 and 6,000 rounds per minute the gun is also integrated into the aircraft's AWG-9 radar which aims the gun automatically in combat. Other weapon loads include bombs, Sparrow and Sidewinder missiles. On the power of its two 20,900lb thrust Pratt & Whitney TF30 turbofan engines, the Tomcat has a maximum speed of Mach 2.34 (1,545 m.p.h.) at 40,000ft. The first two USN Tomcat squadrons, VF-1 and VF-2, deployed aboard the USS Enterprise in September 1974.

montrés qu'ils avaient autant de pouvoir sustentateur que les ailes elles-mêmes – un avantage supplémentaire pour ce remarquable avion. Le cœur du système d'armement du Tomcat est le radar Hughes AWG-9 et son associé le radar guide missile air-air Phoenix AIM-54A. Le radar peut être utilisé pour la recherche, la poursuite et l'attaque et les objectifs peuvent être touchés à distances de plus de 240 Kilomètres et visualisés sur un écran de télévision dans le cockpit arrière pour l'officier de contrôle des missiles. Le système est si perfectionné que les six Phoenix qui équipent le F-14 peuvent tirer simultanément sur six objectifs différents. Non moins important et même spécifié comme essentiel par US Navy à la suite des combats au Vietnam est le canon à six tubes M-61 Vulcan. Capable de tirer de 4000 à 6000 coups minute le canon est aussi intégré au radar AWG-9 qui le pointe automatiquement en combat. Les autres armes sont des bombes et des missiles Sparrow Sidewinder. Avec la puissance de ses deux moteurs turbofan Pratt & Whitney TF30 de 20.900 livres de poussée, le Tomcat a une vitesse maximale de Mach 2.34 (2.486 KMH) à 40.000 Pieds. Poid maximum de catapultage: 70.000 livres; vitesse d'apontage 120-125 noeuds. Les deux premières escadrilles de USN Tomcat, VF-1 et VF-2 sont en service à bord de USS Enterprise depuis Septembre 1974, les escadrilles VF-14 et VF-32 seront sur le USS Kennedy en 1975. La demande totale de la Marine Américaine est de 334 avions pour 18 escadrilles de la Marine. L'armée de l'air Impériale d'Iran va aussi obtenir des F-14, plus de 80 sont en commande. Le prix d'un F-14A complètement équipé est de 8 millions de dollars en 1974.

zur Navigation, Feuerleitung und Zielfindung gleichermaßen und ermöglicht, kleine Punktziele schon in 240 km Entfernung aufzufassen und auf dem Radarschirm darzustellen. Mit diesen und anderen Informationen arbeitet im hinteren Sitz das Waffensystem-Einsatzoffizier. Welche Leistungsfähigkeit dieses Radar- und Waffensystem wirklich hat, geht aus der Tatsache hervor, daß alle 6 Phoenix-Lenkwellen gleichzeitig auf 6 verschiedene Ziele abgefeuert und zieltengelenkt werden können. Ebenso wichtig ist die aufgrund entsprechender Vietnam-Erfahrungen beibehaltene, fest eingebaute 20 mm Vulcan M61 Maschinikanone, deren 6 rotierende Läufe bis zu 6.000 Schuß/Minute hergeben können. Auch wenn diese Waffe durch eine verbesserte 25 mm Philco-Ford ersetzt werden sollte, dient doch beides auch das Radargerät als automatisches Feuerleitsystem im Luftkampf. Außer diesen Lenkwaffen können auch Sparrow- oder Sidewinder-Luftkampfraketen mitgeführt werden. Die mögliche Bombenzuladung bzw. Gesamtgewicht beträgt bis zu 6.500 kg. In der Tat scheint es, als könne die Tomcat auf den Schubstrahlen ihrer beiden, rund 10 Tonnen Schub starken Pratt & Whitney TF-30 Turbofan-Triebwerke "reiten" und noch im Vertikalsteigflug auf Überschallgeschwindigkeit beschleunigen. In 12.200 m Höhe vermag die F-14A mit Mach 2.34, entsprechend ca. 2.486 kmh, zu fliegen und eine enorme Gipfelhöhe zu erreichen. Das Katapult-Höchststartgewicht liegt bei fast 32 Tonnen und die Trägeranfluggeschwindigkeit beträgt zwischen 190 und 200 kmh. Die beiden ersten Tomcat-Trägerstaffeln, die VF-1 und VF-2 stehen seit September 1974 an Bord des Atomträgers USS Enterprise und die beiden nächsten VF-14 und VF-32 Bordstaffeln sind inzwischen auf dem Träger USS Kennedy eingeschiffet. Die insgesamt bestellten 334 Maschinen sollen 18 Marine-Staffeln ausrüsten. Ein weiterer Auftrag von mehr als 80 Flugzeugen dieses Typs wurde vom Iran erteilt. Nach dem Kostenniveau von 1974 wird der Stückpreis einer voll ausgerüsteten F-14A Tomcat mit 8 Millionen Dollar oder rund 20 Millionen DM angegeben.

Il lo sviluppo inferiore della fusoliera danno portanza eguale a quella delle ali, caratteristica questa che conferisce alti punti di merito a questo superlativo apparecchio. Il "cuore" del sistema d'armamento del Tomcat è costituito da radar Hughes AWG-9 e dai relativi missili aria/aria AIM-54A Phoneix comandanti a radar. Il bersaglio può essere rilevato senza problemi, anche a distanze leggermente superiori a 150 miglia (circa 240km) e visualizzato su speciale schermo TV per l'addetto al missili nella carlinga posteriore. Il sistema è si pionieristico da permettere a tutti e sei i Phoenix dell'F 14 di venir scalati verso sei bersagli distinti! Un'altra caratteristica di pari importanza è il cannoncino M 61 Vulcan a sei canne, montato all'interno dell'apparecchio. Si tratta di un cannoncino in grado di sparare 4000-6000 colpi/minuto, che è molto integrato nel sistema radar AWG 9 dell'apparecchio, che permette di puntare automaticamente durante il combattimento. Gli altri carichi d'attacco comprendono bombe e missili Sparrow e Sidewinder. Il Tomcat, azionato da due motori a turbina con elica intubata Pratt & Whitney TF30 con spinta di 20,900 libbre, è in grado di raggiungere la velocità massima di 2,34 Mach (1545 miglia/h, cioè circa 2.486km/h) a 40.000 piedi (12,192m). I primi due Squadroni Tomcat della Marina Americana, il VF-1 e VF-2, entrarono in servizio sulla portaerei americana "USS Enterprise" nel settembre 1974.